

Hlas

Nového Mesta

ROČNÍK XXXIII. ČASOPIS OBYVATELOV MESTSKEJ ČASTI BRATISLAVA-NOVÉ MESTO, JÚN 2023

Realizujeme projekty pre kvalitnejšie životné prostredie

Sociálna výdajňa je dôležitou pomocou pre obyvateľov s nízkym príjmom

Novomestské divadlo uviedlo druhé autorské predstavenie

Z obsahu čísla:

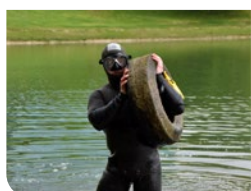
Dnešné mamy chodia do práce, starajú sa o rodinu aj domácnosť, no vždy si nájdu čas na pohladenie a úsmev. Druhá májová nedeľa je krásnou príležitosťou, aby malé i veľké deti poďakovali za ich lásku.

O podujatiach pre mamičky si prečítate na str. 6

Škôlkari z Koliby už vedia, na čo slúži linka 112. S nadšením si posedeli v policajnom aute a pozorne počúvali prednášky o práci hasičov aj zdravotníckych záchranárov.

Viac na str. 7

Kúpanie na Kuchajde bude bezpečné. Pred letnou sezónou potápači vyčistili dno aj brehy jazera.

Viac sa dozviete na str. 10

Základná umelecká škola na Háľkovej oslavuje 70. výročie svojho založenia. Od tých čias prešli jej bránami tisíce talentovaných žiakov a mnohí sa vydali na profesionálnu umeleckú dráhu.

Čítajte na str. 14

Hudba, divadlo, veselé súťaže aj zdravý pohyb – to všetko čaká návštevníkov na otvorení Novomestského kultúrneho a športového leta, na ktoré vás srdečne pozývame.

Informácie o programe nájdete na str. 16

Obálka: Deti v materskej škole na Legerského ulici si pripomenuli tradíciu stavania májov. Snímka Jana Plevová

Pracujeme pre vás

**Miestny úrad
Bratislava Nové-Mesto**

Junácka 1
832 91 Bratislava

Tel.:

02 / 49 253 512
02 / 49 253 179

Stránkové hodiny

Pondelok:

8.00 – 12.00 h a 13.00 – 17.00 h

Streda:

8.00 – 12.00 h a 13.00 – 17.00 h

Piatok:

8.00 – 12.00 h

**podatelna@banm.sk
www.banm.sk**

Vaše podnety:

odkazprestarostu@banm.sk

Vydáva Mestská časť Bratislava-Nové Mesto,
IČO: 00603317

Adresa: Miestny úrad Bratislava-Nové Mesto,
Junácka 1, 832 91 Bratislava,
tel.: 02/49 253 241
redakcia: hlas@banm.sk
www.banm.sk/casopis/

Mesačník, dátum vydania 29. 5. 2023,
distribúcia bezplatne.

Výkonná redaktorka: Ing. Jana Škutková.

Grafická úprava: Martin Lovas.

Číslo 6/2023.

ISSN 1339-7990. EV 3920/09.

Keď dávame, dostávame

Asi to má človek v génoch. Dvojroční „pomocníci“ sa snažia s mamou variť, s otcom vysávať alebo s babičkou okopať celú záhradu. Cítia, že prispievať podľa vlastných možností patrí k pravidlám života v komunite. A keď trochu podrastú, zistia, že často môže byť väčšia radosť darčeky dávať, ako ich dostávať.

Dobrovoľníci o tom vedia svoje. Empatia, súcitiť a snaha prispieť k zlepšeniu svojho okolia ich vedie k tomu, aby svoj čas a energiu venovali tým, ktorí pomoc potrebujú. Robiť niečo pre druhých im dáva pocit dôležitosti a užitočnosti. Že pritom získavajú aj cenné zručnosti a nachádzajú priateľov, ktorí vyznávajú rovnaké hodnoty, je dodatočnou cennou odmenou. Od 23. – 29. júna sa na Slovensku uskutoční týždeň dobrovoľníctva. Pridáte sa?

Račianske mýto o krok bližšie k novému začiatku

Začiatok stavebných prác na Račianskom mýte predznamenal aj výrub zanedbaných či invázných drevín, ktorý bol zrealizovaný v priebehu mája. Náhradná výsadba prebehne túto jeseň, po stavebných úpravách parku na Račianskom mýte. Do parku bude dosadených aj 24 líp európskych.

Na revitalizovanom území Račianskeho mýta s rozlohou vyše 25 000 metrov štvorcových sa nachádza 328 drevín. Na niektorých miestach územia je výsadba prehustená a dreviny sú zanedbané, či boli v minulosti neodborne ošetrované. Pre kvalitný rast zdravých drevín a najmä pre zachovanie bezpečnosti návštevníkov parku na Račianskom mýte,

pristúpila samospráva na základe odborného posudku k nutnému výrubu drevín v zlom zdravotnom stave a invázných drevín. Drevinou nie sú iba stromy, ale aj prerastené a zanedbané kríky. Z Račianskeho mýta bolo odstránených aj 231 m² kríkov. K výrubu jednotlivých drevín pristupuje samospráva na základe odborného posudku dendrologického a fytopatologického hodnotenia drevín.

Stromy, ktoré boli navrhnuté na výrub sú buď invázne alebo sú podľa odborného prieskumu bez perspektívy na zlepšenie ich kvality. Ďalšou kategóriou sú dreviny poškodené hubami, vírusmi či škodcami, ktoré sú už odumreté a ohrozujú bezpečnosť návštevníkov parku na Račianskom mýte. Okrem návštevníkov však takéto „choré“ stromy ohrozujú aj tie zdravé. Zachované

tak ostanú všetky lipové aleje a na jeseň k nim pribudne ďalších 24 odrastených líp európskych s obvodom kmeňov 25 až 30 cm. Po ukončení stavebných prác a v čase vhodnom na výsadbu stromov bude v parku na Račianskom mýte vysadených osem okrasných jabloní s obvodom kmeňov 17 – 20 cm, 4 zimoleze a 4 paviniče. Okrem stromov budú vysadené v Parku na Račianskom mýte aj trvalkové záhony a to v rozlohe až vyše 1 400 m².

Projekt „Adaptácia parku na Račianskom mýte prostredníctvom vodozádržných opatrení“ sa realizuje vďaka podpore z Kohézneho fondu v rámci Operačného programu Kvalita životného prostredia.

Veronika Bauch
Snímky Jana Plevová

Ľudové námestie sa mení pred očami

Od začiatku apríla sa rozbehli intenzívne práce na regenerácii vnútrobloku na Ľudovom námestí, ktorého súčasťou je detské ihrisko. Kto prechádza okolo staveniska častejšie, môže zmeny pozorovať doslova každým dňom.

V prvej etape uskutočnili stavbári všetky búracie práce, demontovali staré prvky a povrchy. Odstránili pôvodné oceľové oplotenie, obrúsili, napenetrovali a vyspravili povrch múrikov sanačnými stierkami. Na vrchnej strane múrikov pribudli betónové mrazuvzdorné striešky, čím sa predĺži životnosť nového oplatenia.

Začiatkom mája bol zrealizovaný prívod vody k fontánke na pitie a tiež natiahnuté prívody k elektrickému osvetleniu. Nové riešenie osvetlenia umožní využívať hracie plochy dlhšie, čo poteší deti najmä v zimných mesiacoch. Samozrejme, zvýši sa tým aj bezpečnosť priestoru.

Pri regenerácii vnútrobloku hrajú

dôležitú úlohu vodozádržné opatrenia. Pod plochou športoviska sú umiestnené drenážne zvody zaústene do vsakovacej studne. Nové spevnené plochy vybudované po zhutnení podlažia sú takisto vodo priepustné. Na odvod dažďovej vody z objektu trafostanice sa využije zabudovaná betónová skruž so štrkovým lôžkom, aby voda stekajúca zo strechy nedopadala priamo na trávnatú plochu.

Z dôvodu zlého zdravotného stavu bolo nevyhnutné odstrániť dva stromy a kríky. Zeleň bude neskôr doplnená o 23 stromov vysadených v línii oplatenia a stane sa ďalším prvkom, ktorým sa zlepšia vodozádržné a výparné vlastnosti ihriska. Stromy zároveň vytvoria tienené plochy, také vyhláďované v letných horúčavách. V závere rekonštrukcie skrášlia prostredie záhony s trvalkami.

V druhej polovici mája postupne pribúdali štrkové podklady pod novými

športoviskami a stavbári osadili betónové základy pre nové hracie prvky. Začali s kladením obrubníkov popri nových komunikáciách a spevnených plochách. Regenerácia vnútrobloku Ľudového námestia by mala byť dokončená v auguste a deti z okolia by si tu mohli zašportovať už túto jeseň.

Jana Škutková, snímka Jana Plevová

Sociálna výdajňa pomáha v ťažkej situácii

Už od roku 2012 pomáha obyvateľom našej mestskej časti preklenúť a zvládnuť nepriaznivú životnú situáciu sociálna výdajňa tovaru v tržnici na Trnavskom mýte. Počet klientov, ktorí ju pravidelne navštevujú sa pohybuje od 160 do 200. Nachádzajú tu základné potraviny, drogériový tovar, ale aj oblečenie poskytované obchodnými spoločnosťami. Znie to jednoducho, no za prevádzkou a zásobovaním takéhoto zariadenia sa skrýva náročná práca a neraz aj neľahká komunikácia s klientmi. Nie je to prekvapujúce, každý z nich má vlastný životný príbeh a prešiel si mnohými úskalia.

„Začiatkom každého mesiaca zaraďím do systému nových žiadateľov, ktorí preukázali splnenie podmienok na poskytovanie pomoci. Žiaľ, rovnako musím vyradiť tých, ktorých príjem presiahol stanovenú hranicu, hoci by to bolo len o pár eur. Niekedy je to veľmi smutné, no musíme dodržať pravidlá, aby sa pomoc dostala k tým, čo ju potrebujú najviac,“ hovorí koordinátor sociálnej výdajne Ján Molnár.

Najväčší záujem je o základné potraviny ako sú zemiaky, ryža, cestoviny, mliečne výrobky, olej či cukor. Ľudia by uvítali aj chlieb, viac ovocia a zeleniny, mäso a syry. No realitou je, že človek vyberá podľa možností dennej ponuky, ktorá sa nedá vopred odhadnúť. A tak sa bodová

hodnota doplní hygienickými potrebami, potravinami v konzervách, či sladkosťami. Keď je niektorého tovaru málo, musí sa rozdávať na prídely a pracovníci výdajne dávajú pozor na to, aby sa delilo spravodlivo. Napriek tomu si v rade pred výdajňou vypočujem výčitku: „Ten prvý pobral všetko! Prečo mu dali toľko?“ Nuž, sme len ľudia, niekedy sa nám nechce prijať ani pravdivé informácie.

„Žiaľ, ponuku výdajne negatívne ovplyvňuje krízová situácia všade naokolo, firmy pomáhajú viacerým charitatívnym organizáciám. Zákon o potravinách účinný od 1. júla 2022, ktorý umožnil obchodom predávať aj potraviny po dátume minimálnej trvanlivosti, spôsobil úbytok tovaru u nás. Snažíme sa a oslovujeme možných partnerov, no odpoveď je v týchto časoch veľmi často zamietavá,“ vysvetľuje koordinátor. Vo výdajni pracuje necelý polrok. Aj keď občas čelí kritike, že predtým bola ponuka rozsiahlejšia, pravdou je, že s výnimkou jednej fungujú dodávateľské dohody so všetkými spoločnosťami a podarilo sa

mu nadviazať nové. Tovar získava aj prostredníctvom medzinárodnej aplikácie Foodiverse, s ktorou sa skontaktoval na internete a snaží sa hľadať ďalšie možnosti. S každým dodávateľom funguje konkrétna dohoda. Niektoré predajne zavolajú, keď majú možnosť čosi darovať. U iných pracovník mestskej časti vyzdvihuje výrobky v pravidelných intervaloch alebo v dohodnutých termínoch.

„Tovar má stanovenú bodovú hodnotu, dbáme na to, aby tie najdôležitejšie výrobky boli veľmi lacné a cena rastie

u vecí, ktoré k životu nie sú nevyhnutné,“ vysvetľuje Ján Molnár pri zadávaní hodnoty „nákupu“ do systému. Klienti chodia do výdajne obvykle 2 až 4 krát mesačne, za osem či desať bodov získajú pomerne objemný košík tovaru. Pri práci zamestnanci výdajne s každým vymenia zopár slov, nešetria úsmevom a je vidno, že ľudia dokážu povzbudiť. Kým seniori siahajú takmer výlučne po potravinách, mladá rodina s dieťaťom v kočíku si s radosťou vyberá detské oblečenie.

Prekvapuje ma, že v rade čakajúcich stretávam aj bývalých klientov, ktorých príjem je teraz o čosi vyšší a na pomoc výdajne stratili nárok. Prichádzajú sem za sociálnym kontaktom, aby zahnali pocit osamelosti. I keď otváracie hodiny začínajú o desiatej, na lavičke mnohí sedia už od šiestej. Počúvať ľudské osudy naozaj nie je ľahké. „Pracovala som celý život a z nízkej penzie leďva vyžijem... Hanbím sa, že tu nakupujem, radšej všetkým tvrdím, že to robím pre susedku, ktorá už nevláda prísť... Niektorí ľudia neboli zamestnaní alebo pracovali v zahraničí, no nakoniec je výsledok rovnaký...“ Nízke penzie majú najmä najstarší klienti a tí, čo zostali v živote sami. Po zaplatení nájmu im na stravu zostáva veľmi málo, lenže riešiť situáciu presťahovaním do menšieho bytu je pre nich vo vysokom veku nepredstaviteľné. Mnohým veľkú časť dôchodku zoberú lieky, prípadne majú stravovacie obmedzenia. Ale stretávam sa aj ľuďmi, ktorí tvrdo doplatili na prácu pre „súkromníkov“, ktorí za nich sociálne odvody neodvádzali poctivo. Je to smutné, neraz si človek neskoro uvedomí vlastnú chybu.

Kto sa môže stať klientom sociálnej výdajne?

Sociálna výdajňa je určená pre:

- invalidných a starobných dôchodcov s penziou do 500 eur, ak je to ich jediný zdroj príjmu,
- rodiny s deťmi, ktoré poberajú dávku v hmotnej núdzi a rodiny, ktorých príjem je nižší ako jeden a pol násobok príslušných súm životného minima,
- rodiny, ktoré sa ocitli v náhlej krízovej situácii.
- Môžu ju využívať aj obyvatelia a rodiny s deťmi v hmotnej núdzi s trvalým pobytom na Ukrajine a s tolerovaným pobytom na základe potvrdenia „Dočasné útočisko“ v mestskej časti Bratislava-Nové Mesto.

Ako postupovať pri registrácii

Na začiatku je potrebné vyplniť žiadosť, ktorú záujemcom poskytne pracovník sociálneho oddelenia miestneho úradu, prípadne si ju stiahnu z webstránky <https://www.banm.sk/ziadosti-a-suvisiace-dokumeny>.

menty-o-poskytnutie-pomoci-v-socialnej-vydajni/.

Občianskym preukazom dokladujú, že majú v mestskej časti trvalý pobyt a podľa osobnej situácie prinesú buď aktuálny doklad o výške dôchodku zo sociálnej poisťovne alebo potvrdenie o poskytovaní dávky v hmotnej núdzi z ÚPSVaR alebo doklady o príjme rodiny. Podmienkou je tiež, že majú uhradené finančné záväzky voči mestskej časti a školopovinné deti žiadateľa nie sú evidované ako záškoláci. Pre jednotlivé skupiny žiadateľov sú stanovené aj osobitné podmienky, o ktorých poskytne informácie pracovník sociálneho oddelenia. Tieto doklady môžu priniesť buď na sociálne oddelenie miestneho úradu na Junáckej č. 1 alebo odovzdať koordinátorovi priamo v sociálnej výdajni a ten ich doručí do správnych rúk.

Ak občan splní predpísané podmienky, starosta mestskej časti vydá súhlas s poskytovaním pomoci v sociálnej výdajni. Osobné údaje sa nahrajú do systému

a môže mu byť vydaná čipová karta.

Klient zaplatí na začiatku vstupný administratívny poplatok vo výške päť eur za čipovú kartu. Tá obsahuje mesačný kredit od 25 do 45 bodov v závislosti od výšky príjmu, prípadne dodatočný bodový kredit na maloleté deti. Hodnota kreditu sa každý mesiac obnoví. Denne môže zákazník vo výdajni minúť najviac 8 až 15 bodov, pričom na denný limit má vplyv výška jeho kreditu.

Poznáte ľudí, ktorým by sa takáto pomoc zišla?

Mnohí klienti výdajne potvrdzujú, že o možnosti získať túto formu pomoci sa dozvedeli v minulosti z Hlasu Nového Mesta, iných informovali priatelia a známi. Málokto z nich má dnes prístup na internet. Ak vo svojom okolí poznáte ľudí v zložitej sociálnej situácii, poskytnite mu tieto informácie.

Jana Škutková

Snímky autorka a Ján Molnár

Milujete tiché chvíle s nahodenou udicou?

Takto si vybavíte rybársky lístok

Loviť a privlastňovať si ryby v rybárskych revíroch môžu len osoby, ktoré sú držiteľmi platného rybárskeho lístka. Mestská časť Bratislava-Nové Mesto vydáva rybárske lístky v súlade so:

- zákonom č. 139/2002 Z. z. o rybárstve v znení neskorších predpisov,
- zákonom č. 145/1995 Z.z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov.

Rybársky lístok je osoba povinná mať počas lovu rýb pri sebe a pri kontrole ho predložiť na požiadanie príslušníka policajného zboru, príslušníka obecnej polície alebo členovi rybárskej stráže.

Žiadosť môžete podať

- osobne na miestnom úrade
- elektronicky cez elektronickú službu Vydávanie rybárskeho lístku: <https://esluzby.bratislava.sk/info/239/company/14> (pre odoslanie podania elektronicky je potrebné prihlásenie pomocou eID karty)
- elektronickou formou na e-mailovú adresu: podatelna@banm.sk
- písomnou formou na adresu: Miestny úrad MČ B-NM Junácka 1, 832 91 Bratislava 32

Čo potrebujete

- občiansky preukaz
- potvrdenie o uhradení správneho poplatku

Poplatky (v eurách)*:

Trojročný rybársky lístok	17,00
Ročný rybársky lístok	7,00
Mesačný rybársky lístok	3,00
Týždenný rybársky lístok	1,50

Deťom mladším ako 15 rokov sa rybársky lístok môže vydať iba so súhlasom zákonného zástupcu a sú oslobodené od poplatku

**Správne poplatky sa vyberajú v hotovosti, prevodom z účtu, alebo poštovým poukazom v zmysle zákona o správnych poplatkoch a sú príjmom mestskej časti.*

Kedy vybavíte

Stránkové hodiny		
	Dopoludnia	Popoludní
Pondelok	8.00-12.00	13.00-17.00
Streda	8.00-12.00	13.00-17.00
Piatok	8.00-12.00	

Pod'akovanie pre všetky novomestské mamy

Mamy rozdávať lásku každý deň v roku. Povzbudia úsmevom, pomôžu deťom prekonať prekážky, ukážu správnu cestu. A popritom stihnú chodiť do práce, navariť, upratať a postarať sa o tisíc ďalších drobností. Preto je druhá májová nedela venovaná práve im, našim mamám. Za všetku starostlivosť a lásku poďakujú malé deti básničkou, tie veľké kyticou kvetov.

Aj mestská časť sa pripojila ku gratulantom a 16. mája v stredisku kultúry na Vajnorskej venovala popoludnie plné krás-

Je prirodzené, že vedenie mestskej časti a zástupcovia samosprávy zašli pri tejto príležitosti aj do všetkých denných

Vari najviac emócií zažijú v takéto dni mamičky malých detí. Dostanú najcennejšie darčeky, ktoré im ich ratolesti s láskou vymalujú či napíšu. A k tomu báseň, pesničku, či zopár tanečných krokov. Besiedky a vystúpenia sa uskutočnili aj v novomestských školách a materských školách a niet divu, že spôsobili veľa radosť i dojatia.

Deti z najväčšej školy Za kasárňou pozvali svoje mamy do strediska kultúry, kde veľká sála doslova praskala vo švíkoch. Žiačikovia zo všetkých tried prvého stupňa ukázali svoju šikovnosť. Za recitácie, spev, hru na hudobné nástroje, ale aj tanečné a divadelné vystúpenia ich dospelí odmenili obrovským potleskom. V nejednom oku sa zaleskla slza, keď dcérka či syn vystúpili na javisko. „Nechcem byť neskromná, ale podľa mňa to bolo najkrajšie číslo,“ povedala mamička Monika po vystúpení malých tanečníc. Myslím však, že všetky mamy to cítili úplne rovnako!

Jana Škutková, snímky Jana Plevová

centier seniorov. Zagratalovali tamojším starým mamám a našli si čas na rozhovor o každodenných radoostiach i starostiach. V dennom centre na Športovej je medzi členkami veľa bývalých učiteliek, preto starosta vyzdvihol aj ich zásluhu: „Tento deň je sviatkom matiek a príležitosťou pre nás mužov, aby sme vám poďakovali. Spomeňme si však aj na mnohé „druhé mamy“, naše učiteľky a vychovávateľky, ktoré sa s láskou venujú či venovali najmladšej generácii.“

nych tónov a veršov všetkým novomestským mamičkám. Starosta Matúš Čupka spoločne s vicestarostami a poslancami im popriali veľa lásky a radosti. Tým, ktoré svoje detúrence dnes ešte vychovávajú, ale aj tým, ktorým potomkovia odrástli a už sa tešia z vnúčat. Svojím umením ich potešili operný spevák Martin Babjak a klavirista Daniel Buranovský, preciténé verše im recitoval Štefan Bučko.

Staviame my máje, čo nám dáte za ne...?

Deti z materskej školy na Legerského ulici majú k folklóru blízko. Pani zástupkyňa Katarína Kleinová ich rada oboznamuje s rôznymi tradíciami a pozýva do materskej školy umelcov zo Slovenska aj zo zahraničia, aby deti spoznali kultúru a zvyky ľudí z rôznych kútov sveta. Spolu s mamičkami ušili dokonca štylizované kroje pre všetkých chlapcov aj dievčatá.

O tom, prečo sa v minulosti stavali máje sa panie učiteľky s deťmi porozprávali vopred. A ako to bolo naozaj, si s veľkou chuťou vyskúšali 5. mája na škôlkarskom dvore. Za sprievodu dvojice FolkDuoPlus zloženej z harmonikára Teodora Duchoviča a speváčky Eleonóry Vančíkovej Kapas-

nej si zaspievali ľudové piesne, v ktorých sa odrážajú jarné zvyky slovenského vidieka. Piesne o červenom jabĺčku, kukuličke či vtáčkovi čižičkovi sú staršej generácii dobre známe, mamičky a oteckovia so širokými úsmevmi sledovali (a fotili) svoje ratolesti. Bola medzi nimi aj pani Naďa, ktorá prezradila, že pochádza z oravského Zuberca a tam je tradícia stavania májov dodnes živá. „Aj mne mládenci postavili krásny vysoký máj, podobne ako iným slobodným dievčatám. Na prácu mladých mužov prísne dozerajú otcovia dievčat, aby sa nestalo, že občas už aj trochu potúžení mládenci poškodí strechu,“ zaspomínala so smiechom.

Deti zatiaľ obkružili zelený stromček, z košíčka vyberali farebné stuhy a po jednej ich nosili svojim učiteľkám, aby ich priviazali na halúzky. Čoskoro bol máj krásne ozdobený a škôlkari sa naň nemohli vynadávať. Rovnako aj ich maličkí súrodenci, ktorí sa na slávnosť prišli pozrieť s rodičmi a pri pohľade na tú krásu sa nevedia dočkať, kedy sa konečne už aj oni stanú škôlkarmi.

„Zachovať ľudové zvyky a ukázať deťom, ako kedysi žili ich starí či prastarí

rodičia, považujem za dôležité, navyše, podobné programy majú deti vo veľkej oblube. S hudobným duom sme spolupracovali už minulý rok, keď sme spoločne vyniesli Morenu a utopili ju na Kuchajde. Po veľmi vydarenej akcii sme tohto roku zvolili podobný program, len sme zmenili príležitosť,“ vysvetlila pani zástupkyňa. Hravá atmosféra naplnila celý areál materskej školy. A ozdobený stromček pripevnil pán školník o zábradlie terasy, aby sa ním potešili aj oči okoloidúcich.

Jana Škutková, snímky Jana Plevová

Škôlkari z Koliby už vedia, na čo slúži linka 112

Aj malé deti sa niekedy dostanú do tiesňovej situácie. Privolať pomoc by možno zatiaľ bolo nad ich sily, no je dobré, keď sa o práci polície, zdravotníkov či hasičov dozvedia viac. Netreba dodávať, že predškolákov podobné témy nesmierne zaujímajú, veď húkajúca siréna od malička priťahuje ich pozornosť.

Učiteľky z materskej školy na Jeséniovej ulici pozvali na návštevu zástupcov všetkých troch zložiek. 19. apríla im ako prví prišli o svojej práci porozprávať hasiči. „Predškoláci boli unesení hasičským výstrojom, každý si mohol vyskúšať helmu a stať sa na chvíľu skutočným bojovníkom s požiarom,“ s úsmevom uviedla zástupkyňa pre materskú školu Pavlína Bojňanská.

Druhá návšteva nasledovala 27. apríla, keď na škôlkarskom dvore zaparkovali sanitku záchranári. Deti si vyskúšali masáž srdca, prvú pomoc pri úraze a dostali poučenie, ako sa zachovať, keď treba pomôcť zranenému. Sanitku si nielen poriadne popozerali, ale chvíľu si mohli poležať aj na ležadle. Trpezlivá záchranárka svojím prístupom malých pomocníkov úplne očarila, jej kolega ich zase povozil na kresle pre chorých a zranených. Len neradi sa deti s hosťami lúčili, no na záver nadšene kývali odchádzajúcej sanitke so zapnutou sirénou.

„Chceli sme, aby deti poznali celý záchranný systém 112 a pochopili jeho význam. Preto 2. mája prišli do našej materskej školy aj policajti. Opäť venovali odborný výklad o svojej

práci hlavne predškolákovi. Vysvetlili im dôležitosť dodržiavania pravidiel pre chodcov v cestnej premávke, aby sa vedeli pohybovať bezpečne. Niet divu, že deti zaujalo policajné auto, ktoré si pozreli úplne zblízka. Mohli si skúsiť putá, prácu s obuškou a príslušníčka policajného zboru im porozprá-

vala o zásahoch polície, aby sme sa cítili v meste bezpečne,“ doplnila informácie o troch mimoriadne vydarených podujatiach pani zástupkyňa.

Deti potrebujú stále nové podnety a program v materskej škole tomu musí zodpovedať. Už tradične stavajú na Kolibe máj, aj tohto roku zdobí stromček s farebnými stužkami školskú záhradu. Keď ho na konci mesiaca zložia, nájdú deti v korune zavesenú fľašu a v nej úlohy, ktoré budú musieť splniť. Zatiaľ sa všetci spolu tešia na to, ako tajomstvo odhalia.

Materská škola má veľkú oporu v rodičoch, ktorí jej ochotne pomáhajú. Zišli sa aj na Deň Zeme 22. apríla, aby pomohli pri

úprave dvora a záhrady. Oteckovia s deťmi prekopali pieskovisko, mamičky zaplárali a obšili plachtu na jeho prikrytie. Iní rodičia vyhrabali staré listie, vytrhali burinu a ostrihali kríky. Miesto, kde sa ich deti hrávajú, zanechali krásne upravené a bezpečné.

Jana Škutková, snímky archív materskej školy

Do súťaže **Vrát'me knihy do škôl** prišlo takmer **8000** príspevkov

Už po 11. krát sa uskutočnila celoslovenská súťaž, ktorej cieľom je motivovať žiakov a študentov k čítaniu. Koncom apríla sa na bratislavskom gymnáziu na Tomášikovej ulici uskutočnilo slávnostné vyhlásenie víťazov spojené s odovzdaním cien a diskusiou.

Princíp súťaže je jednoduchý. Najprv si mladí čitatelia prečítajú ľubovoľne vybranú knihu. Potom v krátkom texte objasnia dôvody, prečo zvolili práve toto dielo a popíšu, čo im prinieslo. Škôlkarom čítajú knihy učiteľia a deti vyjadria svoj zážitok nakreslením obrázku. Žiaci I. stupňa základných škôl môžu poslať buď text, obrázok alebo oboje.

Do 11. ročníka projektu prišlo 7783 príspevkov, medzi nimi 2773 kresbičiek a 5010 textov. Spolu sa do súťaže zapojilo 155 materských, základných a stredných škôl z celého Slovenska. Teší nás, že ani novomestské školy a čitatelia sa nedali zahanbiť. Najaktívnejšou školou bolo Gymnázium pre nadané deti, ktoré sídli na Skalickej ulici. Víťazkou v kategórii strednej školy sa stala Zuzana Antošová z Gymnázia L. Novomeského na Tomášikovej v Bratislave.

(red)

V školskom klube detí sa nikto nenudí

Vychovávateľky v školskom klube detí základnej školy na Riazanskej ulici vedú svojich zverencov k tomu, aby voľné chvíle využívali hodnotne. Dobre vedia, že žiakom sú blízke najmä zábavné a užitočné činnosti, ktoré dokážu upútať ich pozornosť. Často preto dopĺňajú program o súťaže a preteky, výtvarnými či hudobnými aktivitami podporujú fantáziu a kreativitu.

„Organizujeme aktivity v jednotlivých oddeleniach, ale aj také, ktorých sa môžu zúčastniť deti z celého klubu. Vo februári sme zažili veselé chvíle na školskom karnevale a škola sa na chvíľu zmenila na rozprávkový svet, v marci sme zase posilnili zdravie a telesnú zdatnosť detí plaveckým výcvikom. V apríli k nám zavítal lektor, ktorý prostredníctvom mobilného planetária priblížil malým zvedavcom svet hviezd a planét. Jeho prednáška žiakov mimoriadne zaujala a tešia sa na ďalšie stretnutie,“ priblížila dianie v školskom klube vychovávateľka Eni Katonaová. Jej kolegyňa Monika Pallyayová doplnila, že veľké nadšenie vzbudil lezecký výcvik, ktorý absolvovali v posledných dňoch apríla: „Zažili sme zaujímavé chvíle pri zvládání základov lezenia po stene. Tento

šport si vyžaduje trpezlivosť i šikovnosť, no po chvíli už deti liezli ako pavúky!“

K výchove patrí aj pestovanie vkusu a zmyslu pre estetiku. Priestory klubu sú vyzdobené najvydarenejšími detskými prácami. Oddelenia klubu sa zapojili do výtvarnej súťaže Svet budúcnosti, kde za najlepšie práce hlasovali učiteľia. Kým sa deti rozbehnú na letné prázdniny, čakajú ich ďalšie spoločné zážitky.

*Jana Škutková
Snímka Monika Pallyayová*

Novomestské divadlo uviedlo druhé autorské predstavenie

Komunikovať s publikom len prostredníctvom pohybu je náročná úloha. So ctou sa jej zhostil tvorivý tím pod vedením režiséra a scenáristu Miroslava Kožika. S ochotníckymi hercami naštudoval choreografiu, vďaka ktorej sa emócie z pódia preniesli k divákovi takmer bez slova.

Hlavnou myšlienkou predstavenia **In Periculo Gens** je poukázať na akútnu potrebu ochrany životného prostredia. Počas predpremiéry a premiéry 14. a 15. mája, mali diváci možnosť vlastným spôsobom vnímať príbeh, ktorý súčasnej konzumnej spoločnosti nastavuje nemilosrdné zrkadlo. Neprofesionálni herci pohybom spracovali tému fast fashion, všadeprítomných plastových odpadov či divokých skládok. „*Reakcie divákov sú veľmi pozitívne. Sú prekvapení, ako zrozumiteľne sa nám tento neľahký príbeh podarilo spracovať,*“ hovorí režisér a scenárista Miroslav Kožík, pochádzajúci zo slovenskej komunity v srbskej Starej Pazove. Zaujímavosťou je, že celý jeho herecký tím tvoria dolnozemskí Slováci.

Dôležitými prvkami predstavenia boli vizuálne efekty v podobe veľkoformátovej videoprojekcie Richarda Turana. Počas celého predstavenia sa na plátne objavovali pôsobivé obrazy, bez ktorých by sa hercom „vyrozprávať“ príbeh nepodarilo. Vizuálny zážitok dopĺňala emóciami nabitá autorská hudba speváka a skladateľa Petra Bažika. Podľa vlastných slov mal k dispozícii len stručný opis základných scén, musel preto naplno zapojiť fantáziu a predstaviť si, čo by sa v danom momente mohlo na javisku

odohrávať: „*Snažil som sa, aby každá kompozícia v rámci scén bola iná a napriek tomu nadväzovala na ostatné. No s Mírom sme sa rýchlo dokázali naladiť na spoločnú strunu.*“

Programový tím strediska kultúry na Vajnorskej vkladá úsilie do prezentácie netradičných a nekomerčných projektov, ktorých cieľom je diváka nielen zabávať, ale aj vzdelávať. „*Ludia si potrebujú oddýchnuť, no ešte dôležitejšie je otvárať im oči a pripomínať, čo je dôležité. Preto u nás v poslednom čase nájdete okrem spomínaných zábavných žánrov aj niečo na zamyslenie,*“ uviedla riaditeľka strediska Mária Priečinská.

Ďalšie reprízy hry **In Periculo Gens** si diváci v Novomestskom divadle budú môcť pozrieť v nasledujúcej divadelnej sezóne, od septembra tohto roka.

Branislav Oprala, snímka Martin Blaško

Najvýznamnejší objav v histórii medicíny

Už viac ako dve storočia vakcíny výrazne znižujú počet chorôb, ktorým sa dá predchádzať. Sú to najmä detská obrna, osýpky a kiahne. Keďže už nie sú v našej spoločnosti veľmi rozšírené, ľudia zabudli na ich ničivé účinky a povahu.

Do konca 18. storočia boli infekčné choroby popri vojnách a prírodných katastrofách najčastejšou príčinou úmrtí. V minulom storočí sa dokázalo, že očkovanie veľkej časti populácie vedie k ochrane nielen očkovaných, ale aj neočkovaných v dôsledku tzv. kolektívnej imunity.

Hlavná hygienička SR pre epidemiológiu profesorka Mária Štefkovičová hovorí, že očkovanie je najvýznamnejším objavom v histórii medicíny a zároveň najvýznamnejším preventívnym opatrením proti prenosným ochoreniam: „*Vďaka dlhodobej systematickej starostlivosti a schopnosti udržať vysokú zaočkovanosť, ktorá na Slovensku presahuje 95 %, sa podarilo takmer úplne eliminovať závažné ochorenia, ako sú tetanus, záškrt, det-*

ská obrna, tuberkulóza, osýpky, mumps a rubeola“. Profesorka Štefkovičová upozorňuje, že keď zaočkovanosť klesne pod 95 %, začínajú vznikať podmienky na šírenie ochorení v nezočkovanej populácii. Keď zaočkovanosť klesne pod 90 %, dochádza k epidémiám.

V poslednom desaťročí sme aj na Slovensku častejšie stretávame s odmietavým postojom rodičov. V roku 2022 v takmer štvrtine okresov klesla zaočkovanosť pod 90 %, pričom najvýraznejší pokles zaznamenalo očkovanie proti osýpkam, mumpsu a ružienke. Ak sa osýpky, jedno z najnákazlivejších ochorení, vrátia, budú neočkované deti a dospelí čeliť významným rizikám nákazy a šírenia tohto ochorenia.

Na Slovensku musia byť deti očkované proti desiatim závažným infekčným ochoreniam. Povinné očkovanie je dostupné pre všetky deti a je plne hrazené z verejného zdravotného poistenia. Deti sa očkujú podľa očkovacieho kalendára od 10. týždňa života.

Vysoká zaočkovanosť v našej krajine je zásluha primárnych pediatrov, ktorí komunikujú s rodičmi. Dôležité je však venovať pozornosť aj očkovaniu dospelých zo strany všeobecných lekárov. Najmä u starších pacientov so závažnými ochoreniami a oslabeným imunitným systémom môže každá infekcia zhoršiť základné ochorenie a ohroziť ich život.

(red, zdroj informácií: A-medi management)

Kúpanie bude bezpečné. Potápači vyčistili dno a brehy Kuchajdy

Aj keď ani v roku 2023 nebude areál jazera Kuchajda prevádzkovaný ako oficiálne kúpalisko, pre jeho priaznivú polohu uprostred mesta ho využívajú na oddych tisíce Bratislavčanov. Mestská časť Bratislava-Nové Mesto v spolupráci s EKO-podnikom VPS a organizáciou rybárskeho zväzu Bratislava IV dáva preto jeho dno a bezprostredné okolie každý rok pred letnou sezónou profesionálne vyčistiť potápačmi, aby sa predišlo úrazom návštevníkov.

Ôsmi potápači vykonali prácu v dvoch etapách koncom apríla. Najprv sa zamerali na vyzbieranie drobného odpadu v areáli a uskutočnili potápačský prieskum dna celého obvodu jazera do hĺbky troch metrov. Nájdený odpad označili bójami, čím pripravili druhú etapu prác. Počas hlavného čistenia dna venovali zvýšenú pozornosť miestam, kde sa v lete zhromažďuje najviac ľudí. Najznečistenejšie tradične bývajú plochy pod mólom a reštauráciami, ani tento rok nebol výnimkou.

Množstvo povrchového odpadu v 1. etape nebolo veľké, išlo najmä o drobný odpad, ako sú plastové poháre, PET fľaše, sklenené poháre, ale aj drevené obloženie z rozpadajúcej sa reštaurácie a niekoľko kovových armatúr. Jeho odstránenie je dôležité najmä preto, že po čase obvykle skončí vo vode. V rámci 2. etapy vytiahli potápači z vody niekoľko kusov nebezpečného, hlavne kovového odpadu, ktorý by ohrozoval návštevníkov. Na dne našli kovové armatúry, pneumatiky z auta, sklenené fľaše, či igelitové sáčky. Tento odpad bol väčšinou pokrytý ulitníkmi, čo predstavuje riziko rezných poranení pre plavcov. Nezanedbateľným ohrozením sú rozbité sklenené obaly v plážovej časti a v plytkej vode

v okolí reštaurácií. Problémom je rastúce množstvo odtrhnutých rybárskych vlascov a háčikov. Časť sa podarilo odstrániť, no úplne vyzbierať drobný a nenápadný materiál nie je možné. Všetok odpad bol vytriedený a zhodnotený, jeho odvoz zabezpečil EKO-podnik VPS.

V minulosti sa pri čistení Kuchajdy pravidelne nachádzali predmety, ktoré vyvolávali údiv, no vedúci potápačskej skupiny Octopus Tomáš Rác vzruší, že situácia je dnes priaznivejšia: „Množstvo odpadu je už stabilizované, ročný prírastok predstavuje približne 1 m³. Je to pozitívny výsledok starostlivosti správcu jazera ako i každoročného čistenia dna. Veľké nákupné vozíky, ktoré sme v minulosti vo vode pravidelne a vo väčšom množstve nachádzali, už neboli nájdené.“

Dobrou správou je, že potápači nezaznamenali žiadny úhyn rýb. Môžeme teda skonštatovať, že keď udrú letné horúčavy, budeme sa môcť pri našom jazere bezpečne osviežiť.

(red), snímka Jana Plevová

Opatrenia proti nadmernému výskytu komárov

Bratislava aj tohto roku monitoruje liahniská a eliminuje larvy komárov prostredníctvom látky BTI.

Hlavná sezóna výskytu komárov je od apríla do septembra. V tomto období hlavné mesto intenzívne kontroluje zmapované liahniská. Cieľom je predchádzať kalamitnému liahnutiu a počty komárov minimalizovať. Zamestnanci a dobrovoľníci chodia do terénu, odoberajú vzorky a namerané počty lariev v liahniskách zaznamenávajú. V prípade zistenia nadlimitných hodnôt sa prístupuje k aplikovaniu látky BTI. Pri správnej aplikácii likviduje 100 % lariev v liahnisku skôr, ako sa z nich stihnú vyliahnuť komáre. Na rozdiel od chemických postrekov so škodlivými účinkami na zdravie obyvateľov a životné prostredie, BTI účinkuje výlučne na larvy komárov. V susednom Rakúsku ho s priaznivými výsledkami využívajú už takmer 20 rokov.

Máte na vašom pozemku stojaté vody, vodné plochy, jazierka alebo nádrže s vodou? Hlavné mesto v spolupráci s mestskou časťou zabezpečilo pre obyvateľov biologickú formu tabliet aplikovateľnú na menšie lokálne zdroje liahnisk komárov na pozemkoch a v záhradách. Balenia obsahujú 10 tabliet s účinnou látkou z pôdnej baktérie, ktorá zabíja larvy komárov. Tablety boli počas mája distribuované do schránok rodinných domov v najviac postihnutých oblastiach. Do vyčerpania zásob si ich obyvatelia môžu pre-

vziať aj v budove Magistrátu hlavného mesta – na oddelení Služieb občanom na Primaciálnom námestí 1.

Jedna tableta vystačí na 50 litrov vody, takže sú vhodné do sudov, vedier, malých jazierok a nádrží s úžitkovou vodou. Tableta sa sama rozpustí. Účinnosť trvá niekoľko dní až týždňov v závislosti od vonkajších podmienok. Voda sa môže naďalej používať na zavlažovanie.

Výrobok je autorizovaný pre použitie v SR, zatiaľ sa však ku nám nedováža. V Rakúsku je bežne dostupný pod názvom Cullinex.

Efektívna regulácia nemôže byť limitovaná štátnymi hranicami. V rámci programu cezhraničnej regionálnej spolupráce Interreg vznikol projekt Mosquito Bioregulation, ktorého cieľom je efektívna regulácia množenia komárov ekologicky zodpovednou metódou. Podľa skúseností z ostatných európskych krajín je aplikácia látky BTI jediný spôsob, ako zodpovedne a dlhodobo udržateľne vyriešiť problém premoženia komárov. Namiesto chemických postrekov, ktoré škodili zdraviu, prírode a eliminovali komáre až vo fáze dospelosti, využívame vysoko efektívny biologický larvicíd.

Viac informácií o projekte nájdete na stránke:
<https://mosquito-bioregulation.eu/>.

Na Kamzíku otvorili nové Centrum ekovýchovy

V rámci rekreačného areálu Kamzík vzniklo v spolupráci hlavného mesta a Mestských lesov v Bratislave nové centrum ekologickej výchovy. Je súčasťou arboréta, v ktorom sa nachádzajú vzácne, pre naše územie exotické dreviny, vysadené koncom 19. a začiatkom 20. storočia. Pôvodne záhradu vlastnila a arborétum vybudovala zrejme rodina Pálffyovcov. Pre verejnosť bolo roky neprístupné, s vybudovaním Centra ekovýchovy sa otvára pre verejnosť.

Centrum ekovýchovy tvorí trojica prepojených objektov. Budova obložená drevom je citlivo zasadená do okolitého prostredia, je nízkoenergetická a efektív-

ne pracuje so zrážkovou vodou, ktorá sa vracia späť do prírody. Jej vybudovaním vznikol plnohodnotný priestor na realizovanie lesníckej pedagogiky, ktorá sa stretáva s veľkým záujmom verejnosti a tiež konanie odborných prednášok a seminárov na lesnícke témy.

Kurzy, školenia či odborné stretnutia sa budú týkať starostlivosti o les, chovania včiel, spoznávania drevín, živočíchov, či myšlienok podpory biodiverzity v dotyku so vzácnym prírodným územím hlavného mesta. V pracovných dňoch sem budú chodiť najmä deti z bratislavských škôl, cez víkendy budú prebiehať aktivity pre širšiu verejnosť. Arborétum bude prístupné na prechádzky v čase mimo konania kurzov, najmä poobede a cez víkendy.

(red), snímka Jana Plevová

Mení sa frekvencia odvozu triedeného odpadu

Od 5. júna 2023 mení OLO interval odvozu triedeného odpadu z rodinných domov na jedenkrát za 28 dní.

Za odvoz triedeného odpadu neplatia domácnosti, ale organizácie zodpovednosti výrobcov, ktoré pre zvyšujúce sa náklady nedokážu pokračovať v pôvodnej frekvencii zberu. Od zavedenia zálohovania nápojových obalov došlo k ich výraznému poklesu v triedenom zbere a objem odpadov v žltých nádobách a vreciach sa znížil takmer o polovicu. Z celkového počtu rozdaných modrých vriec využili domácnosti v roku 2022 len 38 %, v prípade žltých vriec 43 %. Domácnosti zapojené do vrecového zberu produkujú teda menší objem triedeného odpadu, než na aký bol systém pôvodne nastavený.

Uzavreté žlté a modré vrecia musia byť vyložené v deň zberu od 6:00 do 18:00 h na obvyklom mieste, ktoré je viditeľné a dostupné pre posádku a zvozovú techniku. Stále je možné vykladať viac vriec naraz. V prípade záujmu môže OLO poskytnúť 120 l alebo 240 l zberné nádoby na uskladnenie a vykladanie vriec. Za nákupnú cenu si ich môžete objednať aj s dodaním priamo domov na zákazníckom centre OLO cez zakazka@olo.sk alebo na tel. čísle 02/50 110 660. Aj v prípade použitia nádob je nutné vkladať odpad do dodaných vriec.

Harmonogram odvozu nájdete na stránke

<https://www.olo.sk/odvozovy-den-triedeneho-odpadu-vrecovy-zber/>

Kam s ortuťovými teplomermi, keď doslúžia?

Viaceri obyvatelia sa obrátili na oddelenie životného prostredia nášho miestneho úradu s otázkou, ako sa dajú ekologicky zlikvidovať staré teplomery alebo tlakomery.

Ortuťové teplomery a tlakomery je možné odovzdať v zbernom dvore OLO, a.s., Stará Ivánska cesta č. 2. Výrobky sa odoberajú len v kompletnom stave. Pokiaľ ide o rozbitý teplomer alebo tlakomer, jeho zvyšky a zozbieranú ortuť treba vložiť do uzatvoriteľnej a nepriepustnej nádoby (napr. zaváraninový pohár), aby nedochádzalo k ďalšiemu úniku ortuťových pár. Následne ho môžete odovzdať na zbernom dvore, prípadne oprávnenej firme zaoberajúcej sa likvidáciou nebezpečných látok.

Recyklačné centrum KOLO v provizórnom režime

14. mája 2023 vznikol požiar z vonkajšej časti budovy OC Korzo, pričom zasiahol aj vnútorné priestory KOLO – Bratislavského centra opätovného použitia.

Privolaná hasičská záchranná služba dostala v krátkom čase situáciu pod kontrolu. Nikto neutrpel zranenia.

Hlavné priestory centra KOLO budú z tohto dôvodu pre verejnosť dočasne zatvorené, odhadovaný čas je dva mesiace.

Kým sa podarí obnoviť riadnu prevádzku, môžu ho obyvatelia pomôcť naplniť. Predmety, ktorým chcú dať druhú šancu, môžu odovzdať na parkovisku pred centrom na Pestovateľskej ulici 13, kde ako dočasné zberné miesto funguje žltý kontajner.

Pre jeho prevádzku sú platné bežné otváracie hodiny: utorok – piatok 10.00 – 18.00 h, sobota – nedeľa 10.00 – 17.00 h, pondelok – zatvorené.

(red), snímka OLO

V Cvernovke je 1. máj sviatkom (spolu)práce

Otvorené ateliéry v Novej Cvernovke lákajú každým rokom väčší počet hostí, ktorí by radi nakukli „pod pokrievku kreatívneho diania“. Z pomerne komorného podujatia sa v priebehu rokov stal obľúbený festival plný workshopov, diskusií, predstavení, ale predovšetkým zaujímavých stretnutí s inšpiratívnymi ľuďmi z najrozličnejších oblastí umenia, architektúry, ekológie aj výroby.

Podstatou susedstva nie je geografická poloha

V diskusií o rozvoji štvrte a budúcnosti „susedstva“ privítal moderátor Laco Oravec novomestského starostu Matúša Čupku, zástupkyňu bratislavského ma-

sú tu vinohrady, jazero Kuchajda, no rovnako priemyselné oblasti. Občas to môže byť pre ľudí ťažko uchopiteľné, preto považujem za dôležité budovať lokálne povedomie. Aby sme vnímali Nové Mesto ako „cool“ štvrť,“ vyjadril svoj pohľad Matúš Čupka.

predstavuje bariéru. Potrebovali by sme viac lávok, podchodov alebo podjazdov. Dosiahnuť, aby železnice investovali do takejto infraštruktúry, nie je jednoduché. Novomešťanov trápi aj neporiadok v okolí železničnej trate, či zanedbané garáže v okolí Filiálky. Uvažované prepojenie Račianskej a Vajnorskej ulice, ktoré by podľa územného plánu prechádzalo priamo cez dvor Novej Cvernovky, nepovažovali účastníci diskusie za vhodné riešenie a poukázali na to aj hostia v sále. Pozitívne príklady v zahraničí existujú, Petra Marko spomenula riešenie železničnej stanice a jej okolia v Rotterdame, či prípravu projektov pre pražskú štvrť Florenc, Bratislava má však pred sebou ešte dlhú cestu.

Aké témy by mohli rezonovať v diskusií o 10 rokov? Na „vizionársku“ otázku odpovedali viacerí, že by ich potešila cyklistická cesta „od Račka až do Rače“. S takouto vskutku príjemnou predstavou súhlasil aj starosta Matúš Čupka. Dodal, že by bol rád, keby v tom čase existovalo už aj riešenie pre bývalé spoločenské centrum Vernost a jeho okolie.

gistrátu Lenku Antalovú Plavuchovú, urbanistku Petru Marko, zástupcu developerskej spoločnosti Filipa Gulana a spoluzakladateľa nadácie Novej Cvernovky Borisa Meluša.

Hostia sa zhodli, že susedstvo nie je vecou bezprostrednej geografickej blízkosti a ako podotkla urbanistka Petra Marko, je to skôr „mentálna mapa“, ktorá sa mení v závislosti od veku a zvyklostí človeka. Jednoducho povedané, ide o bližšie i vzdialenejšie miesta, kde sa pri svojich aktivitách hýbeme. Pre niekoho je to škola, detské ihrisko, pre iného komunitná záhrada či les. „Nové Mesto je unikátne tým, že máme v bezprostrednej blízkosti lesy aj mestské prostredie,

Rozhovor sa zvrhol k dôležitosti Račianskej ulice, ktorá je jednou z najstarších radiál mesta. V podstate prechádza štyrmi mestskými časťami, aj keď v určitých úsekoch sa mení jej meno. „Potrebujeme investície do inej než automobilovej dopravy. Zahŕňa to revitalizáciu zastávok MHD, starostlivosť o kvalitu verejných priestranstiev aj lepšie podmienky pre cyklo dopravu, čo umožní kontinuitu pohybu. Cieľom je budovať polycentrické mesto, nie sústrediť všetko dianie na jednom mieste,“ zdôraznila viceprimátorka Antalová Plavuchová.

Samostatný súbor otázok a, žiaľ, i problémov, predstavuje železničná doprava. Je síce ekologická, no v meste často

V historickom kabinete sa spomínalo na Vladimíra Karfíka

Jedného z najvplyvnejších československých architektov Vladimíra Karfíka pripomína v našej mestskej časti viaceré stavieb. Patrí k nim aj budova bývalej chemickej priemyslovky a dnešného sídla Novej Cvernovky, pôvodne postavená ako administratívna budova pre chemické závody. Rozhovor Michala Havrana a architekta Ivana Gürtlera o práci a pôsobení tejto výnimočnej osobnosti v našom meste sa preto tešil veľkému záujmu odbornej i laickej verejnosti.

„Mal som šťastie, že profesor Karfík patril k mojim pedagógom. Tešili sme sa na hodiny s ním, pretože k študen-

tom pristupoval civilne a kamarátsky, bol vtípný. Neváhal vytiahnuť ceruzku a priamo v našich výkresoch prekresliť či opraviť, čo bolo treba, aby ukázal študentom ako to má byť. To urobil len málokto z vyučujúcich,“ zaspomínal na roky svojho štúdia architekt Gürtler.

Po skončení štúdia architektúry v Prahe pracoval Vladimír Karfík v Paríži u Le Corbusiera, neskôr v USA v ateliéri F. L. Wrighta a do svojej tvorby premietal najmodernejšie trendy. V 30. rokoch 20. storočia bol hlavnou osobnosťou Baťovej projektovej kancelárie v Zlíne. Pre túto firmu navrhol desiatky stavieb, z ktorých každý Bratislavčan pozná aspoň budovu „veľkého Baťu“ v blízkosti Michalskej brány. Po vojne odišiel na Slovensko, kde dostal ponuku projektovať Závod mieru (neskoršie CHZJD). „Jeho prístup bol veľmi praktický, vždy uprednostňoval funkčnosť. Práve vďaka flexibilnému riešeniu bolo možné neskôr prebudovať administratívnu budovu na školu. Zaujímavosťou tejto stavby je okrem iného, že kantínu umiestnil na strechu, odkiaľ mali ľudia krásny výhľad... Karfík neskôr dostal ponuku od profesora Belluša, aby prišiel vyučovať na fakultu,“ hovorí bývalý žiak a dodáva, že prístup k študentom bol v tých časoch odlišný. „Museli sme vedieť svoju prácu obhájiť, aj keď bol profesor zábavný, skice posudzoval prísne a vo vreckách nosil normy. Dostával veľa odborných časopisov zo zahraničia a neváhal nám ich požičať.“

Vladimír Karfík si vytvoril typologický rad pre administratívne, priemyselné aj školské budovy a jeho sídliská nezabúdali na občiansku vybavenosť. Keď musel

v 70.-tych rokoch odísť zo školy, pôsobil v Urbione, neskôr na Malte. Vo vyššom veku sa vrátil žiť do Brna. „K deväťdesiatke mu prišlo do Zlína zagrátulovať 90 študentov, ktorí mu dali 90 ruží. Za tou kyticou ho takmer nebolo vidieť. So smiechom tvrdil, že vysokého veku sa dožil, lebo bol trikrát ženatý. Každá žena znamená 30 rokov plus!“ uzavrel príjemné spomínanie architekt Gürtler.

Čím ešte žijú cvernovkári?

Umelci mali vždy blízko k deťom, a tak niet divu, že pre najmenších účastníkov bola v ponuke celá paleta workshopov, predstavení a hravých programov.

• V ateliéri OZ People on Earth to bola „Zašiváreň“, kde sa malí šikovníci pod dohľadom módných tvorcov učili opraviť odev, či vytvoriť textilnú dekoráciu. Dizajnérka Nina Marčeková presadzuje udržateľnú módu, oblečenie tvorí len „z odpadu“ a upcycláciou starých odevov. Vrávi, že je pre ňu dôležité vedieť, kto bude jej odev nosiť, tak ako je pre nositeľa dôležité, kto jeho odev vytvoril.

• V ateliéri Ovál vyrábajú štyri mladé ženy zlaté a strieborné šperky na mieru. Ochoťne ukázali návštevníkom, ako s drahými kovmi pracujú a vysvetľovali svoje postupy.

• Nevšedné je zameranie skupiny nadšencov „Drž hubu“. Toto občianske združenie sa venuje podpore a propagácii mykológie a jeho členovia tvrdia, že mycélium v Petriho miskách je metaforou aktívneho podhubia medziľudských vzťahov a kultúry. V priestoroch Novej Cvernovky vytvorili „laboratóriá“, kde pestujú rôzne druhy húb a skúmajú ich využitie.

Nejde im len o prípravu skvelých jedál, ktoré návštevníkom umožnili ochutnať. Snažia sa využiť huby pri tvorbe stavebných i priemyselných materiálov.

• ARCHEE je spoločnosť, ktorá sa zaoberá hľadaním nových zdrojov elektriny a možností pre energetické úspory. Martin Šichman predstavil účastníkom prezentácie vo veľkej sále prototyp plávajúcej alternatívnej hydroelektrárne vhodnej aj do mestského prostredia. Využíva vodu ako stabilný zdroj energie, ale nezasahuje negatívne do životného prostredia.

• Veľkému záujmu sa tešil workshop režisérky a choreografky Lucie Holinovej v telocvični. Kým dopoludnia sa ta-

nečníci venovali deťom, popoludní dva tanečné páry v jednoduchom bielom oblečení predviedli fascinovaným divákom nádherné predstavenie inšpirované mocným prúdom Dunaja Niveau Stable.

Jana Škutková
Snímky Šimon Lupták,
Jana Škutková

ZUŠ nie je budova, je to živý organizmus

70 rokov je pre človeka vek vhodný na to, aby sa obzrel a zrekapituloval svoju cestu. Aj v živote školy je to úctyhodné číslo. Našlo by sa iste veľa zaujímavých spomienok, no vďaka neustálej obmene žiakov zostáva škola stále mladá. Základná umelecká škola na Háľkovej ulici si svoju sedemdesiatku pripomenula nádherným koncertným večerom. 25. apríla sa v Zrkadlovej sieni Primaciálneho paláca zišlo veľa významných hostí, súčasných i bývalých žiakov a pedagógov, a v neposlednom rade aj rodičov mladých umeleckých „nádejí“.

„Spôsob, akým trávime čas, definuje, kým sme.“ Túto myšlienku Jonathana Estrina citoval pedagóg a v tomto prípade aj moderátor Mgr. art. Tomáš Krištof na úvod a dodal, že ľudia, ktorí svoj čas venujú umeniu, obohacujú život sebe aj iným. Dokážu sa odpútať od reality a získať nadhľad. Poznajú dlhé hodiny práce, učia sa trpezlivosti, pokore, ale zažívajú aj radosť z prekonávania hraníc. Pre mnohých sa základná umelecká škola stane odrazovým mostíkom a potom šíria jej dobré meno vo svete.

Nadobudnutú zručnosť predviedli mladší i starší žiaci, ktorí na Háľkovej rozvíjajú svoj talent. Interpreti klavírnej hudby, flautistky, gitarový súbor, členovia školského symfonického orchestra, speváčky a spevácky zbor, ale aj žiaci literárno-dramatického odboru. Ich umenie vôbec nevyznelo „školácky“, naopak, publikum počúvalo veľmi pozorne a výkony odmenilo búrlivým potleskom.

Bývalá absolventka pani Nora Beňačková zaspomínala na roky, keď spolu so sestrou, neskoršou opernou divou Gabrielou Beňačkovou, cvičili klavírne stupnice vo vtedajšom sídle školy v Berchtoldovom paláci. „Hrať na hu-

dobný nástroj patrilo v mojej mladosti k všeobecnému vzdelaniu, rodičia nás podporovali a naša obývačka sa neraz menila na koncertnú sálu,“ povedala populárna televízna hlásateľka. S úsmevom dodala, že dobré ovládanie klavírnych pedálov jej pomohlo aj naučiť sa šoférovať s citom.

Záverčné slová patrili riaditeľke školy Mgr. art. Ingrid Bubeníčkovej. Poďakovala svojim kolegom za zázemie, ktoré svojim zverencom vytvárajú a bývalým kolegom za to, že v škole zanechali kus seba. „Naši pedagógovia vedú mladých, aby v umení našli sebauvedomenie, cit pre krásu a odhodlali sa naplniť svoje sny.“

História a súčasnosť novomestskej základnej umeleckej školy

V roku 1953 bola založená IV. Hudobná škola, ktorú neskôr premenovali na Ľudovú školu umenia. Spočiatku sa vyučovalo na rôznych miestach, po čase boli uvoľnené priestory na vyučovanie v Berchtoldovom paláci na Trnavskom mýte. Ako prvý bol zriadený klavírny odbor, na jeseň roku 1955 vznikla prvá husľová trieda a postupne pribúdali triedy v hre na akordeóne, violončele, gitare a flaute. Pre nedostatok

priestoru sa v tom čase vyučovalo len v hudobnom odbore.

V školskom roku 1973/74 sa škola presťahovala do priestorov bývalej Základnej školy na Háľkovej, kde pôsobí dodnes. Svoju zručnosť a talent v nej rozvíja takmer 700 žiakov.

„V súčasnosti sa žiaci od predškolskeho veku až po dospelých môžu umelecky vzdelávať v hudobnom, výtvarnom, literárno-dramatickom a tanečnom odbo-

re. Okrem hlavnej budovy na Háľkovej ulici vyučujú pedagógovia hudobného odboru ZUŠ aj na Základnej škole s materskou školou Česká,“ hovorí riaditeľka školy Mgr. art. Ingrid Bubeníčková. Veľká časť mladých žiakov pokračuje v štúdiu na

stredných a vysokých školách umeleckého zamerania. Mnohí absolventi sú dnes renomovanými výtvarníkmi, členmi profesionálnych hudobných telies a divadiel. „Naším bývalým žiakom bol napríklad Marián Varga, dobré meno v zahraničí nám robí violončelista Ludovít Kanta, z tých mladších spomeňme klaviristku Kristínu Smetanovú, či muzikálovú speváčku a herečku Nelu Pociskovú.“

Škola sa hrdí mnohými oceneniami z domácich i zahraničných festivalov a súťaží. Je dlhoročným organizátorom súťaže Hľadá sa muzikálová hviezda, usporadúva Prehliadku keyboardovej hry žiakov bratislavských základných umeleckých škôl a Koncertnú prehliadku populárnej, džezovej a filmovej hudby v hre na klavíri žiakov bratislavských základných umeleckých škôl. Činnosť a možnosti podobnej

inštitúcie ovplyvňuje vždy zloženie pedagogického zboru i zostava žiakov. „Významnou aktivitou školy je existencia symfonického orchestra, ktorý nadväzuje na činnosť bývalého sláčikového zoskupenia Strieborné struny. Treba povedať, že ide o veľmi náročnú prácu a takéto teleso nebýva bežnou súčasťou umeleckej školy. Mám radosť, že môžem spomenúť aj naštudovanie nového muzikálu Dievčaťko so zápalkami,“ dodáva pani riaditeľka Bubeníčková.

Jana Škutková
Snímky Andrej Hraško

Aj vy by ste radi rozvíjali svoj talent? Príďte na prijímacie skúšky

Prijímacie skúšky na Základnú umeleckú školu na Háľkovej ulici č. 56 sa budú konať **7. a 8. júna 2023 od 15.00 do 18.00 hod.** Škola vzdeláva žiakov od detí predškolského veku až po dospelých, a to v odbore hudobnom, tanečnom, výtvarnom a literárno-dramatickom. Podávanie elektronických prihlášok je možné od 1. marca do 6. júna 2023. Viac informácií o prijímacom konaní a možnostiach štúdia nájdete na stránke www.zushalkova.sk

Andersenov príbeh oslovuje aj dnešné deti

Rozprávky Hansa Christiana Andersena nepatria k tým, ktoré vždy končia šťastne. Mnohé sú smutné, zobrazujú život realisticky, neraz drsne, no odovzdávajú čitateľom hlboké posolstvá. Také je aj rozprávanie o opustenom dievčaťku, ktoré sa stalo ústrednou témou muzikálu *Dievčaťko so zápalkami*. So svojimi zverencami ho naštudovali pedagógovia ZUŠ Háľkova a v priebehu mája ho s obrovským úspechom niekoľko krát predviedli publiku v novomestskom stredisku kultúry.

„Na realizácii sa podieľali deti zo všetkých odborov umeleckej školy, herci nacvičili svoje role, speváci naštudovali party, tanečníci sa poctivo venovali choreografii a výtvarníci pripravili kulisy. Muzikál je komplexný projekt, ktorý si vyžaduje obrovské množstvo práce,“ priblížil príbeh náročnej prípravy učiteľ literárno-dramatického odboru Tomáš Krištof, autor scenára a zároveň režisér nového muzikálu. Hudbu k nemu napísal slovenský skladateľ Matej Štesko. Po vydarenej premiére už môžeme povedať, že všetky zložky sa podarilo dokonale skĺbiť a výsledkom je predstavenie, ktoré malí aj veľkí diváci sledovali so zatajeným dychom.

Príbeh z dávnej minulosti spracoval pedagóg tak, aby prehováral aj k dnešným deťom. Väčšina z nich nežije v nedostatku, no dokážu sa vcítiť do ľudského trápenia a pochopiť problém chudoby. V divadelnom spracovaní im v tom pomáhajú potkany, ktoré „nie sú žiadne krysy“ a v srdci majú viac lásky, ako ľudskí protagonisti. Ich výborné tanečné, spevácke i herecké výkony doslova uchvátili deti zo základnej školy Česká, ktoré si novú hru mohli pozrieť medzi prvými. „Najlepšie boli tie myši, ale páčilo sa nám všetko! Aj keď bolo smutné, keď bolo dievčaťko hladné a muselo na Vianoce predávať zápalky...“, zhodli sa prváci. Tí starší sa už zamysleli aj nad ľudskou zlobou, nezmyselnosťou honby za peniazmi, či smutnými dôsledkami nenaplnených snov. Zo sály odchádzali ponorení do myšlienok, a to je dôkaz, že Tomáš Krištof našiel cestu k súčasnému divákovi.

Jana Škutková, snímky Jana Plevová

Príďte s nami otvoriť Novomestské kultúrne a športové leto 2023

v sobotu 24. júna

Areál jazera Kuchajda

- 10.00 h Dychový orchester **FOR Bratislava** vytvorí správnu atmosféru na úvod
- 11.00 h Vystúpenie mladých spevákov a tanečníkov zo ZUŠ Hálkova
- 14.00 h **Naše deti majú talent.** Presvedčia vás o tom v programe, ktorý pripravili učitelia a žiaci novomestských základných škôl
- 15.00 h **Letná shakespearovská rozprávka** – divadelné predstavenie pre deti
- 16.30 h **YAEL** – koncert mladého rapera a speváka Matúša Kolárovskeho
- 17.30 h Ukážky svojej tradičnej kultúry predstaví vietnamská komunita
- 18.00 h Energický hudobný koktail zoskupenia **Prešburger Klezmer Band**
- 19.00 h Svetové hity *a cappella* v podaní jedinečnej skupiny **FRAGILE**
- 20.00 h **Ohňová show** s prvkami moderného cirkusu
- 20.30 h **Diskotéka** plná nových aj overených hitov

Štadión Novomestského športového klubu 1922 Bratislava

Na štadióne NŠK v priamom susedstve Kuchajdy sa zabaví každý, kto sa rád hýbe a súťaží.

10.00 – 12.00 h Súťaže pre deti formou športových hier

Turnaje

- 9.00 – 15.00 h Futbalový turnaj prípraviek do 10 rokov
- 9.00 – 15.00 h Futbalový turnaj starých pánov
- 10.00 – 14.00 h Beachvolejbalový turnaj
- 18.00 h Priateľský futbalový zápas NŠK 1922 Bratislava – PŠC Pezinok

Od piatka do nedele 23. – 25. júna môžete navštíviť street food zónu na Kuchajde a dopriať deťom veľa smiechu a radosti pri jazde na kolotočoch.

piatok 23. 6. od 15.00 h – 21.00 h
sobota 24. 6. od 10.00 h – 21.00 h
nedeľa 25. 6. od 10.00 h – 21.00 h

Veverička Eneška informuje: Leto späť s futbalom v Novom Meste

Dlho očakávané letné mesiace sú pred nami a NŠK 1922 Bratislava pripravil pre vás viacero zaujímavých podujatí. Poďme si ich postupne predstaviť.

3. júna budeme súčasťou Medzinárodného dňa detí v Novom Meste, ktorý sa uskutoční na Kuchajde. Vaším ratolestiam sa na futbalovom stanovišti budú venovať tréneri mladých veveričiek. Sviatok detí môžete využiť aj na to, aby ste svojich najmenších prihlásili do klubu. Priestor dostanú počas tohto dňa aj NŠK Nepočujúci, ktorí v spolupráci s občianskym združením Snepeda, priblížia deťom minikurz posunkového jazyka.

Snáď najviac očakávanou kultúrno-spoločenskou udalosťou je otvorenie Novomestského kultúrneho a športového leta. To sa uskutoční v sobotu 24. júna, ako inak, na Kuchajde. V spolupráci s mestskou časťou Bratislava – Nové Mesto sa aj v našom areáli budú konať mnohé zaujímavé ak-

cie. V ranných hodinách začneme klubový deň turnajom prípraviek do 10 rokov. Ten svoj, s medzinárodnou účasťou, odohrajú aj „starí páni“ a pod vysokou sieťou si budete môcť vyskúšať, ako vám ide na pohľad ľahký šport, plážový volejbal. Naši tréneri pripravujú pre deti obľúbené súťaže a o 18. h sa môžete tešiť na zápas mužov NŠK 1922 Bratislava – PŠC Pezinok, po ktorom si pripomenieme 101. výročie založenia klubu. Počas celého dňa budú návštevníkom k dispozícii stánky s občerstvením. Dvere areálu štadióna pri Kuchajde sú pre vás vždy otvorené a radi vás privítame aj počas tohto podujatia.

Viacročnú tradíciu majú letné kempy v NŠK, ktoré sa medzi deťmi tešia veľkej obľube. Počas prázdnin sme ich pripravili pre deti narodené v rokoch 2015, 2016 a 2017, ktoré nie sú členmi nášho klubu. Termíny konania kempov nájdete na našej stránke nsk1922.sk v kategórii „Projek-

ty“. Milí rodičia, ešte stále máte možnosť prihlásiť vaše ratolesti na letný kemp, kde pod vedením našich trénerov zažijú nezabudnuteľné futbalové prázdniny. Tešíme sa na vás!

Miro Mihalík, snímka Nina Kopnická

KNIŽNICA BRATISLAVA-NOVÉ MESTO, PIONIERSKA 12

Tel. +421 244 253 985, e-mail: kbnm@kbnm.sk, www.facebook.com/kbnm.sk

Knižnica - voľnočasové centrum, Pionierska 12

7., 14., 21., 28. 6., o 17.00 h

Rozprávky zo záhradky,

60 min., vstup voľný

Každú stredu v mesiaci srdečne pozývame malých čitateľov, ale aj tých, čo ešte čítať nevedia, na rozprávkové čítanie na terase. Vhodné pre deti v predškolskom roku.

7., 14., 21., 28. 6., o 10.30 h

Jogí Joga, 60 min.

Hatha joga s dôrazom na panvové dno a zdravý chrbát pre mamy a deti od 0 do 4 rokov. Deti sa môžu zapojiť do cvičenia alebo využiť hrací priestor. Registrácia: sona.zajacek@gmail.com

7., 14., 21., 28. 6., o 9.30 h

HAPPY HIPPO, 60 min.

Hodiny veselej angličtiny plné riekaniak, pesničiek a hier pre deti do 3 rokov a ich mamy formou pohybových aktivít. Deti získajú slovnú zásobu, gramatickú štruktúru a rytmus jazyka. Registrácia: sona.zajacek@gmail.com

5., 12., 19., 26. 6. o 8.45 h

Montessori, 60. min., vstupné dobrovoľné
Pondelňajšie herničky v štýle Montessori ideálne pre mamičky s deťmi vo veku 1,5 až 4 roky. Maximálna kapacita je 10 detí, prihlasovanie: montessori.kniznica@gmail.com

Pobočka KBNM na Kolibe, Jeséniova 43

1., 5., 8., 12., 15., 19., 22., 26., 29. 6., o 9.00 h

Pilates, 60 min.

PILATES zlepšuje flexibilitu, buduje silu, rozvíja kontrolu a vytrvalosť. Kládne dôraz na zosúladienie, dýchanie, rozvoj silného jadra a zlepšenie koordinácie a rovnováhy. Uvoľňuje nahromadený stres, zbavuje nás napätia a poskytuje celkovú psychickú úľavu. Registrácia nie je potrebná.

1., 5., 8., 12., 15., 19., 22., 26., 29. 6., o 17.00 h

Joga Poetika, 60 min.

Verše tela, poézia duše. Hatha yin joga s miernou dynamikou kládne dôraz na dýchanie, pružnosť a uvoľnenie. Asány a relaxácie pretkané myšlienkami literátov. Maximálna kapacita je 10 účastníkov, registrácia: sona.zajacek@gmail.com

Pobočka KBNM Vernost', Nobelova 30

7., 14., 21., 28. 6., o 17.00 h

Joga v knižnici, 60 min.

Pravidelné hodiny relax jogy. Registrácia cez sms alebo aplikáciu WhatsApp na tel. číslo 0905 932 580, prípadne cez FB stránku: Silvia Kratochvíľová – inštruktorka jogy.

Dom kultúry Kramáre, Stromová 18

6., 13., 20., 27., o 18,15 h

Joga, 60 min.

Joga je úplne pre každého, kto dýcha. Od zdravia k vnútornej rovnováhe. Od nadšenia k láske. Od osobného pokroku k vyššiemu Ja. Registrácia: ozkramarcan@gmail.com

STREDISKO KULTÚRY BRATISLAVA-NOVÉ MESTO, VAJNORSKÁ 21

tel.: 02/44 37 37 60, +421 911 449 688

info@skvajnorska.sk, www.skvajnorska.sk, www.novomestskedivadlo.sk

Nájdete nás na FB: <https://www.facebook.com/strediskokulturybanm>

Sledujte nás aj na Youtube: Stredisko kultúry Bratislava-Nové Mesto

**Predaj vstupeniek v SK Vajnorská – každú stredu, od 16. do 19. h
a vždy hodinu pred začiatkom na mieste podujatia (pokladňa SK Vajnorská).**

Podujatia pre pozvaných

6. 6., 22. 6. a 23. 6 o 9.00 h

Divadlo Babadlo – Počúvaj ma! 60 min.

Predstavenie pre deti a mládež venované boju proti násiliu a kyberšikanе. Deti nám mnohokrát o šikanovaní nepovedia. Žijú svoje vlastné životy, ktoré si chcú riadiť po svojom. Nemôžeme však byť ľahostajní. Musíme sa naučiť počúvať sa navzájom a komunikovať medzi sebou. Ústrednou témou je príbeh dvoch mladých ľudí, ktorým kyberšikanа ovplyvnila osudy.

Klubové stretnutia

1. 6. od 16.00 do 18.00 h

Patchwork klub

15. 6. od 16.00 do 18.00 h

Klub priateľov opery

17. 6. a 18. 6. od 9.00 do 14.00 h

Ateliér neprofesionálnych výtvarníkov

27. 6. od 17.00 do 18.00 h

Spolok včelárov západného Slovenska

Ponúkame:

- Kultúrno-spoločenské a výchovno-vzdelávacie podujatia pre základné a stredné školy.
- Divadelné predstavenie Jeruzalem anno 1187 pre stredné školy za výhodných podmienok.
- Prenájom priestorov na semináre, spoločenské akcie, prezentácie, divadelné predstavenia, koncerty, oslavy a pod.
- Služby spojené s prenájom priestorov (výzdoba, ozvučenie a pod.).
- Tlač propagačných materiálov od vizitiek po transparenty, vrátane grafických návrhov za VÝHODNÉ CENY.

Za všetkým hľadá ženu

Výstava *Cherchez la femme* v galérii V21 Strediska kultúry na Vajnorskej predstavila šesť talentovaných výtvarníčok zo Slovenska i Čiech. Jej koncepciu pripravil a 4. mája ju spolu s autorkami otvoril Juraj Šlosár. „Symbolicky sme pre túto výstavu zvolili májový termín, je to lásky čas a sviatok majú aj všetky mamy.“ S úsmevom dodal, že výrok „za všetkým hľadá ženu“ považuje za veľmi pravdivý, veď žien nie je nikdy dosť a bez ženského elementu by svet nebol svetom. Atmosféru vernisáže osobitým spôsobom doplnila siedma talentovaná žena. Herečka, speváčka a hudobníčka Andrea Bučko potešila hostí prednesom niekoľkých nádherných poetických skladieb.

pinových výstav na Slovensku, v Čechách, Rakúsku či Taliansku.

Martina Bégerová sa k tvorbe dostala po tom, čo opustila komfortnú zónu práce v marketingovej sfére a rozhodla sa venovať umeniu. A urobila dobre, svojou tvorbou sa úspešne prezentuje doma i v zahraničí. Využíva špecifické vyjadrovacie prvky, jej témou sú často skryté svety.

Martina Čupková navštevovala ateliér Viktora Holečku a Juraja Šrámeka, neskôr súkromný ateliér výtvarníčky Ruženy Habovej. Pravidelne sa zúčastňuje Salónu výtvarníkov v Modre. Hovorí, že *nie je dôležité, na čo sa pozeráte, ale čo vidíte.*

Hana Faberová pochádza z Plzne a v súčasnosti tvorí v Unhošti pri Prahe. Svoj umelecký štýl pomenovala Omnikubizmom. Charakteristickým znakom jej pestrých a výrazných obrazov je kombinácia realizmu a kubizmu: „*Rada experimentujem s figuratívnym zobrazením postavy. Ženy aj napriek kubistickému námetu zobrazujem s ľadnými krivkami.*“

Silvia Petrova študovala figurálnu tvorbu na Strednej umeleckej škole, svoje výtvarné vzdelanie doplnila v kurzoch portrétnej a figurálnej tvorby, kresby a maľby u renomovaných výtvarníkov. Pre

jej tvorbu sú charakteristické symbolika, údernosť i emocionálne prvky.

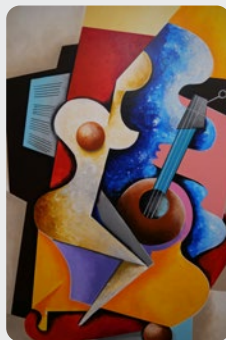
Ludmila Rogovská ukončila štúdium na Univerzite Komenského diplomovou prácou na tému *Lino-rez – figurálna kompozícia*. V poslednom období sa venuje rozmernejším olejomalbám na plátne, art protisu i kolorovanej veľkorozmernej kresbe.

Jana Škutková, snímky Martin Blaško

Výstavu, ktorá nikoho nenechá chladným, si v novomestskom stánku kultúry môžete pozrieť do 3. júna. Obrazy sú maľované aj inšpirované ženami, každá výtvarníčka má svoj osobitý štýl a „krásnu tému“ spracúva odlišne.

Andrea Bartošová študovala v ateliéri maľby na VŠVU v Bratislave. Venuje sa prevažne maliarskej tvorbe a má za sebou množstvo samostatných i sku-

Srdečne pozývame

NOVOMESTSKÉ DIVADLO

7. 6. o 19.00 h, **Let číslo 124 – premiéra**

70 min., vstupné 19 €

Ona je bystrá a úspešná prvá pilotka, šéfa aj manželka. On je kostrbatý tučmák, manžel a druhý pilot. V kabíne lietadla spoločne zvädzajú konverzačnú bitku, ako aj boj o prežitie kvôli stratenému podvozku lietadla. Do palubnej pletky postupne prichádza právom nasrdený pasažier, ale aj zmätený únosca. Premiérou konverzačnej divadelnej komédie vás budú sprevádzať Lujza Garajová-Schrameková, Dominika Richterová, Juraj „Šoko“ Tabaček a Peter Sklár. Lístky dostupné v sieti predpredaj.sk.

PODUJATIA PRE ŠIROKÚ VEREJNOSŤ

9. 6. o 19.00 h, **Bara Music Band & Peter Bažík**

80 min., vstupné 6 €

Dvojkoncert hudobníčky Barbory Repkovej, jej novej vokálnej kapely a speváka multiinstrumentalistu a víťaza X-Faktoru Petra Bažíka. Hudobníci predstavia autorské skladby, ale i prerobené verzie známych slovenských či anglických piesní. Lístky dostupné v sieti predpredaj.sk.

12. 6. o 18.00 h, **Apokryfy I a II – miniopery na motívy Karla Čapka**

70 min., vstupné 3 €

Bolo to naozaj tak? A čo sa dialo potom? Vďaka podobným otázkam vznikol žáner s názvom apokryfy. Nedávajú nám odpoveď na to, ako to bolo, ale dávajú priestor na predstavu, ako to byť mohlo. Karel Čapek vo svojej zbierke apokryfov, ktorá sa stala základom k libretám miniopier, ponúka svojský pohľad na známe historické udalosti. Operný koncert študentov a pedagógov Konzervatória Tolstého 11 v Bratislave. Lístky dostupné hodinu pred podujatím v pokladni SK Vajnorská.

13. 6. o 17.00 h, **Dni mexickej kultúry**

180 min., vstupné 7 €

Podujatie v dvoch častiach. O 17.00 h vernisáž výstavy obrazov a závesných kobercov s názvom Farby Mexika autoriek Ivety Kulifajovej-Pappovej a Rity Avgoustis. Od 18.00 h hudobno-tanečný program Čarovné Mexiko, v ktorom sa predstaví súbor Magisterial. Špeciálnym hosťom programu je speváčka María Baez Vales, sprevádzať ju bude renomovaná gitaristka Sonia Hernández. Nad podujatím prevzal záštitu honorárny konzul Mexika Václav Mika. Spoluorganizátorom je OZ Priatelia Mexika. Lístky dostupné aj v sieti ticketportal.sk.

PODUJATIA PRE DETI

18. 6. o 14.00 h, **Klamár Jago**

70 min., vstupné 6 €

Letné Shakespearovské slávnosti už niekoľko rokov pripravujú program určený najmenším divákovi s názvom Shakespeare s deťmi. Pôvodná divadelná rozprávka vychádza zo slávnych textov Williama Shakespeara – Zimnej rozprávky, Othella, Sna noci svätého Jána a Veselých paní z Windsoru. Na jednom javisku sa ocitnú kráľi Polixenes a Leontes, zákerný sluha Jago, namyslený rytier Falstaff, či zázračný škriatok Puk. Detskí diváci tak zažijú prvé stretnutie so Shakespeareom, jeho príbehmi a postavami. Réžia a hudba: Róbert Makovecký, kostýmy: Eva Farkašová, účinkujú: Martin Kaprálik, Dávid Hartl, Adam Jančina, Vladislav Plevčík a Barbora Palčíková. Lístky dostupné aj v sieti ticketportal.sk.

GALÉRIA V21

Dobro došli – insitné umenie z Kovačice

Výstava obrazov autoriek z najväčšej slovenskej dediny v Srbsku – Kovačice. Ivana Svetíková a Mária Raspírová jedinečným spôsobom olejomalby znázorňujú život a tradíciu slovenského ľudu na dolnej zemi. Obe pokračujú v šlapajach svetoznámých insitných umelcov z Kovačice, ktorá má na mape svetového naivného umenia dominantné postavenie. Výstava potrvá od 6. júna do 2. júla, galéria je otvorená v pracovných dňoch od 14.00 do 18.00 h, po dohode aj mimo uvedeného času.

HUDOBNO-TANEČNÉ PROGRAMY

23. 6. o 17.00 h, **Čaj o piatej**

240 min., vstupné 4 €

Tanečný program s hudobnou skupinou Charlie Band.

29. 6. o 17.00 h, **Čaj o piatej**

240 min., vstupné 4 €

Tanečný program s hudobnou skupinou Fortuna.

MDD v Novom Meste

Festival pre malé a veľké deti, priateľov a susedov

2. – 4. 6. 2023

PIATOK Moderuje Lukáš Turiak

17.00 – 19.00 h

Kuchajda stage

17.00 h Otvorenie MDD – sprievod okolo Kuchajdy s Rytmika.sk/La3no Cubano, cirkusovou školou Cirkuskus, Vietnamským levom a i.

18.30 h Bubnovačka na pódiu a mini disko s rozprávkovými maskotmi Tárajkom a Popletajkou

19.00 h Záver

SOBOTA Moderuje Lukáš Turiak

10.00 – 19.00 h

Areál Kuchajdy

10.00 – 14.00 h Viac ako 20 stanovísk so zábavnými disciplínami. Za splnenie aspoň 10 úloh odmeníme deti medailou a diplomom

10.00 – 18.00 h Prezentácia techniky a práce hasičov, polície, zdravotníkov a EKO-podniku VPS

15.00 – 18.00 h Tvorivé dielne

15.00 – 19.00 h Maľovanie na tvár

15.00 – 18.00 h

Kuchajda stage

15.00 h Lolo a Piškót

16.00 h Fidikanti deťom

17.00 h Bojko a Zmrzlinka:

Z Rozprávky do rozprávky, mini disko s maskotmi

18.00 h Záver

Kolotoče a street food zóna:

PIATOK 2. 6. 15.00 – 21.00 h

SOBOTA 3. 6. 10.00 – 21.00 h

NEDEĽA 4. 6. 10.00 – 21.00 h

Organizátor:

VAJNORSKÁ 21

STREDISKO KULTÚRY, BRATISLAVA - NOVÉ MESTO

Podporili:

VIVO!

